

DECIZIE

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Exprodleg-Agro”, reprezentată de avocatul Tamara Casian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Moldova Zahăr” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Exprodleg-Agro” și Ilinca Prisăcaru cu privire la încasarea datoriei, penalității contractuale, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit apelul incident declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Exprodleg-Agro”, reprezentată de avocatul Tamara Casian,

c o n s t a t ă:

La 17 februarie 2020, Întreprinderea cu Capital Străin „Moldova Zahăr” Societate cu Răspundere Limitată, (în continuare ÎCS „Moldova Zahăr” SRL), a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Exprodleg-Agro”, (în continuare SRL „Exprodleg-Agro”), solicitând încasarea datoriei în mărime de 3276293,49 de lei, a penalității contractuale în mărime de 753547,50 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 66064,44 de lei și a cheltuielilor de judecată privind plata taxei de stat la înaintarea acțiunii în sumă de 50000 de lei.

Ulterior, prin cererea de concretizare, ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, reprezentată de avocatul Tudor Saftiuc, a formulat pretenții împotriva SRL „Exprodleg-Agro” și Ilincăi Prisăcaru, solicitând încasarea, în mod solidar, a datoriei în mărime de 3276293,49 de lei, a penalității contractuale în mărime de 753547,50 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 66064,44 de lei și a cheltuielilor de judecată privind plata taxei de stat în sumă de 50000 de lei.

Prin hotărârea din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL și s-a încasat, în mod solidar, de la SRL „Exprodleg-Agro” și Ilinca Prisăcaru în beneficiul de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL datoria în sumă de 3276293,49 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 66064,44 de lei, penalitatea contractuală în sumă de 753547,50

de lei și cheltuielile suportate în legătură cu examinarea cauzei sub forma taxei de stat în mărime de 50000 de lei.

La 16 februarie 2021, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.42), Ilinca Prisăcaru și SRL „Exprodleg-Agro” au depus cereri de apel împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, examinarea cauzei în fond cu respingerea acțiunii înaintate de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL.

Prin încheierea din 24 mai 2021 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ilinca Prisăcaru și s-a stabilit apelantei Ilinca Prisăcaru un termen până la data de 17 iunie 2021 inclusiv, ora 16:00, pentru prezentarea cererii de apel motivate, precum și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 18750 de lei; s-a atenționat apelanta că, în cazul în care va expedia apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat către instanța de apel prin alte mijloace, decât prin depunerea personală a acestora în instanță, urmează să se asigure că acestea vor parveni în adresa instanței de apel în termenul stabilit; s-a explicat apelantei că, dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 24 mai 2021 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Exprodleg-Agro” și s-a stabilit apelantului SRL „Exprodleg-Agro” un termen până la data de 17 iunie 2021 inclusiv, ora 16:00, pentru prezentarea cererii de apel motivate, precum și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 37500 de lei; s-a atenționat apelantul că, în cazul în care va expedia apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat către instanța de apel prin alte mijloace, decât prin depunerea personală a acestora în instanță, urmează să se asigure că acestea vor parveni în adresa instanței de apel în termenul stabilit; s-a explicat apelantului că, dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La data de 14 iunie 2021, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.84), Ilinca Prisăcaru, reprezentată de avocatul Tamara Casian, a depus cerere de scutire de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, precum și a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

La 14 iunie 2021, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.90A), SRL „Exprodleg-Agro”, reprezentată de avocatul Tamara Casian, a depus cerere de apel incident împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Prin încheierea din 18 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a restituit apelul declarat de SRL „Exprodleg-Agro” împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central; s-a remis apelantului SRL „Exprodleg-Agro” cererea de apel cu toate documentele anexate.

Prin încheierea din 18 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a admis cererea de scutire de la plata taxei de stat formulată de Ilinca Prisăcaru, reprezentată de avocatul Tamara Casian; s-a scutit apelanta Ilinca Prisăcaru de la plata taxei de stat în sumă de 18750 de lei la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central; s-a primit pe rol cererea de apel depusă de Ilinca Prisăcaru; s-a fixat ședința de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare pentru data de 15 iulie 2021 ora 09:00; s-a expedit intimatului copia apelului; s-au

convocat părțile în ședința de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare, stabilind termenul limită pentru prezentarea de către acestea a referințelor cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art. 372 Cod de procedură civilă (în atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța), sub sancțiunea decăderii din acest drept, până la data de 15 iulie 2021 ora 09:00; s-a adus la cunoștință că neprezentarea în termen a înscrisurilor respective, nu va împiedica soluționarea în baza materialelor din dosar; s-a explicat părților dreptul de a recurge la mediere și la încheierea tranzacției de împăcare; s-au obligat părțile să informeze instanța despre motivele neprezentării în ședință, iar persoana care a primit citația sau înștiințarea în locul destinatarului absent, este obligată de a o înmâna acestuia de îndată ce va fi posibil; s-au obligat părțile și participanții să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile până la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia.

Prin încheierea din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a restituit apelul incident declarat de SRL „Exprodleg-Agro”, reprezentată de avocatul Tamara Casian, împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central; s-a remis SRL „Exprodleg-Agro” cererea de apel incident cu toate documentele anexate.

La 12 iulie 2021, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.107), SRL „Exprodleg-Agro”, reprezentată de avocatul Tamara Casian, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu transmiterea cauzei pentru judecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de apel la aceasta etapă nu era în drept de a restitui apelul incident.

Cu referire la conținutul prevederilor art. 362¹ alin.(1) Cod de procedură civilă, recurentul a susținut că, apelul incident se primește necondiționat și va fi examinat odată cu apelul principal, instanța expunându-se asupra temeiniciei lui și doar în cazurile în care apelantul principal își retrage apelul sau dacă cererii de apel nu i se va da curs, sau cererea va fi restituită, sau există alte motive care exclud soluționarea fondului, apelul incident nu produce efecte juridice și, în consecință, nu va fi examinat.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, inclusiv avocatului Tudor Saftiuc, la 29 iulie 2021 prin scrisoare de însoțire (Vol.II, f.d.113) și a fost recepționată la 03 august 2021, conform avizelor de recepție (Vol.II, f.d. 115-116).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 24 iunie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 12 iulie 2021, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.107).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii instanței de apel către participanții la proces la 25 iunie 2021, conform scrisorii de însoțire (Vol.II, f.d.99) și a fost recepționată de către recurent și avocatul acestuia, Tamara Casian, la 29

iunie 2021 și la 02 iulie 2021 (Vol.II, f.d.103-104), conform avizelor de recepție. Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de SRL „Exprodleg-Agro”, reprezentată de avocatul Tamara Casian și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, hotărârea din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL împotriva SRL „Exprodleg-Agro” și Ilinca Prisăcaru cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost contestată cu apel la data de 16 februarie 2021, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.42), de către Ilinca Prisăcaru și SRL „Exprodleg-Agro” (Vol.II, f.d.40-41).

În temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Având în vedere neconformarea prevederilor legale de către apelanți la depunerea cererilor de apel, la data de 24 mai 2021, în virtutea art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța de apel prin încheierile emise a acordat apelanților termen până la data de 17 iunie 2021 inclusiv, pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererilor de apel.

În termenul acordat de instanța de apel și anume la 14 iunie 2021, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.84), apelanta Ilinca Prisăcaru, reprezentată de avocatul Tamara Casian, a depus cerere de scutire de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, precum și a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Prin încheierea din 18 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, apelanta Ilinca Prisăcaru a fost scutită de la plata taxei de stat în sumă de 18750 de lei la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central și a fost primită pe rol cererea de apel depusă de Ilinca Prisăcaru (Vol.II, f.d.93-95).

Pornind de la faptul că SRL „Exprodleg-Agro” în termenul acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor, nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, instanța de apel, prin încheierea din 18 iunie 2021, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, a restituit apelul declarat de SRL „Exprodleg-Agro” împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei

Edineț, sediul Central cu remiterea apelantului a cererii de apel cu toate documentele anexate (Vol.II, f.d.91-92).

În data de 14 iunie 2021, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.90A), SRL „Exprodleg-Agro”, reprezentată de avocatul Tamara Casian, a depus cerere de apel incident împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Instanța de apel, prin încheierea din 24 iunie 2021, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă, a restituit apelul incident declarat de SRL „Exprodleg-Agro”, reprezentată de avocatul Tamara Casian, împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central; a remis SRL „Exprodleg-Agro” cererea de apel incident cu toate documentele anexate (Vol.II, f.d.97-98).

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare.

Colegiul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea apelului incident, din considerentele ce succed.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul reține ca fiind întemeiată soluția instanței de apel dispusă prin încheierea din 24 iunie 2021, în situația în care apelantul/recurentul nu era în drept de a depune un astfel de apel.

Or, în conformitate cu art. 362¹ alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, în cadrul procesului în care se judecă apelul depus de apelant, intimatul este în drept, după expirarea termenului de apel, să depună apel în scris, inclusiv în formă electronică prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Apelul incident se depune nu mai târziu de data depunerii referinței la cererea de apel. Dacă apelantul principal își retrage apelul sau dacă cererii de apel nu i se dă curs, sau cererea a fost restituită, sau există alte motive care exclud soluționarea fondului, apelul incident prevăzut la alin.(1) nu produce efecte juridice.

Colegiul reiterează că, la caz, inițial, apel împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, a declarat atât pârâțul-persoana juridică SRL „Exprodleg-Agro”, cât și pârâta-persona fizică Ilinca Prisăcaru, care concomitent este și administratorul SRL „Exprodleg-Agro”, conform mențiunii în cererea de apel (Vol.II, f.d.41).

Având în vedere evenimentele rediate succesiv *supra*, începând cu data contestării cu apel a hotărârii primei instanțe, Colegiul reiterează că, pe rol a fost primit apelul formulat de către Ilinca Prisăcaru împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, însă apelul declarat de către SRL „Exprodleg-Agro” a fost restituit, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

În ceea ce vizează restituirea apelului incident înaintat de către SRL „Exprodleg-Agro”, depus prin intermediul poștei la data de 14 iunie 2021 (Vol.II, f.d.90A), Colegiul apreciază ca fiind justificate constatările instanței de apel la acest capitol.

Or, în temeiul art. 362¹ alin.(1) Cod de procedură civilă, prevedere legală citată *supra*, apelul incident este depus de către intimat.

La caz, deși, SRL „Exprodleg-Agro” a pretins că deține calitatea procesuală de intimat în apelul declarat de către Ilinca Prisăcaru și ar fi în drept să declare apel incident, Colegiul reține că, instanța de apel corect a punctat că, apelul incident poate fi formulat de către partea adversă sau potrivnică celei care a exercitat apelul principal. Or, solicitările formulate în apelul înaintat de către Ilinca Prisăcaru, precum și cele indicate de către SRL „Exprodleg-Agro” în apelul incident, nu diferă unele de altele, fiind identice, având în vedere interesele acestora.

Mai mult, instanța de apel just a menționat că, Ilinca Prisăcaru, conform hotărârii contestate, în calitatea sa de persoană fizică întrunește calitatea de debitor și, totodată, deține și calitatea de reprezentant al debitorului SRL „Exprodleg-Agro”, în situația în care este administratorul persoanei juridice SRL „Exprodleg-Agro”, iar interesele acestora coincid și nu sunt contrare.

Colegiul iterează că, apelul incident poate fi exercitat numai în cazul în care a fost formulat apelul principal de către partea adversă, nu și atunci când el este exercitat de către un alt coparticipant procesual sau de către o parte cu interese alăturate. Un astfel de apel poate fi formulat numai de către intimat și este îndreptat numai împotriva părții cu interese contradictorii, iar părțile cu interese omogene nu pot formula apel incident una împotriva alteia.

Or, la caz, interesele Ilincăi Prisăcaru și SRL „Exprodleg-Agro” nu sunt contradictorii, aspect corect punctat și de către instanța de apel în afirmația sa precum că interesele Ilincăi Prisăcaru și SRL „Exprodleg-Agro” coincid și nu sunt potrivnice.

De altfel, în speță, intimatul cu interese contrare pârâtei Ilinca Prisăcaru nu este decât reclamantul/intimatul ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, a cărui pretenții au fost admise prin hotărârea contestată cu apel. Anume împotriva hotărârii judecătorești emise în favoarea ÎCS „Moldova Zahăr” SRL a fost exercitat apelul principal, în situația în care a fost admisă acțiunea înaintată de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL.

De fapt, apelul incident este cel declarat de intimat printr-o cerere scrisă de apel, după expirarea termenului de apel, împotriva părții cu interese contrare care a exercitat apelul principal.

Colegiul notează că, prin introducerea instituției apelului incident s-a urmărit asigurarea unui echilibru și egalității de arme a apelantului și intimatului.

Instanța de apel corect a relevat că, rațiunea apelului incident este aceea de a-l determina pe cel care a exercitat apelul principal în termen, să se gândească dacă nu a obținut suficient, prin hotărârea apelată, având în vedere faptul că ar putea obține mai puțin.

În corolar, Colegiul conchide că, criticile recurentului aduse actului contestat nu pot fi reținute în favoarea casării încheierii instanței de apel, or, acestea nu constituie decât o interpretare a prevederilor legale de către partea recurentă, însă ultima omite că depunerea și primirea apelului incident, la fel, este condiționată de calitatea procesuală a celui care-l declară, este îndreptat numai împotriva părții cu interese contradictorii, precum și termenul de înaintare a acestuia.

Adițional, Colegiul accentuează că, nu poate fi invocat în eventualitate faptul că apelantului/recurentului i s-ar îngredi accesul la justiție, precum și că nu i s-ar garanta posibilitatea exercitării căii de atac și dreptul la apărare, or, împrejurările conturate supra reliefează că, instanța de apel a acordat posibilitatea apelantului să-

și poată valorifica drepturile garantate de legislația națională, precum și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Exprodleg-Agro”, reprezentată de avocatul Tamara Casian.

Se menține încheierea din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Moldova Zahăr” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Exprodleg-Agro” și Ilinca Prisăcaru cu privire la încasarea datoriei, penalității contractuale, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat